

KONTROLA BEZPIECZEŃSTWA CHEMICZNEGO ZABAWEK

I kwartał 2020 r.

#bezpiecznezabawki

**ZAKRES TERYTORIALNY
KONTROLI**

16 Wojewódzkich Inspektorów Inspekcji Handlowej.

CEL KONTROLI

Ocena, czy zabawki oferowane na rynku polskim spełniają wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 października 2016 r. w sprawie wymagań dla zabawek i są bezpieczne dla dzieci, w tym poprzez badania laboratoryjne właściwości chemicznych, przeprowadzone w laboratorium UOKiK.

WYNIKI KONTROLI

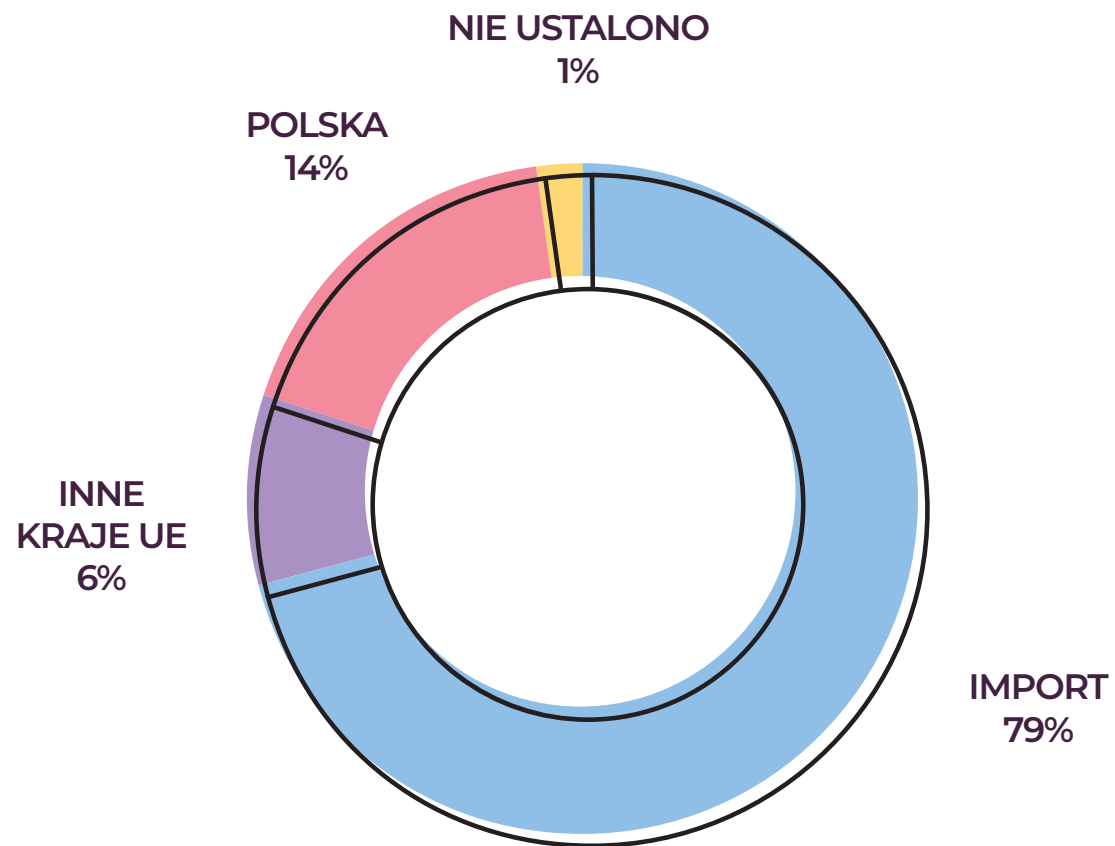
Najwięcej objętych kontrolą zabawek (89) pochodziło z Chin. Również z tego kraju pochodziło najwięcej zakwestionowanych wyrobów (27), zastrzeżenia zgłoszono też wobec 3 zabawek wyprodukowanych w Polsce, 2 pochodzących z Wielkiej Brytanii oraz jednej o nieustalonym pochodzeniu. Łącznie Inspekcja Handlowa zakwestionowała 33 spośród 113 skontrolowanych zabawek.

Rodzaj podmiotu kontrolowanego	Liczba skontrolowanych podmiotów danego rodzaju	Liczba skontrolowanych zabawek	Liczba zakwestionowanych zabawek	Procentowy udział zakwestionowanych zabawek
Producent	2	3	0	0%
Importer	1	2	2	100%
Dystrybutor – Sprzedawca hurtowy	17	35	13	37,14%
Dystrybutor – sklep detaliczny	31	65	16	24,62%
Dystrybutor – sklep wielkopowierzchniowy	4	8	2	25%
Razem:	55	113	33	29,20%

**TABELA 1 – UDZIAŁ ZABAWEK NIEZGODNYCH W
PODZIALE NA PODMIOTY GOSPODARCZE, KTÓRE
KONTROLOWANO**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji wojewódzkich inspektoratów Inspekcji Handlowej.

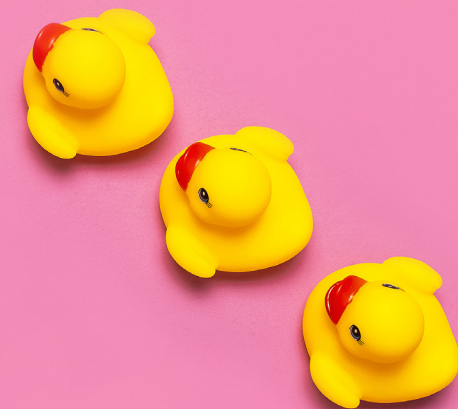
BEZPIECZEŃSTWO ZABAWEK

**WYKRES 1. POCHODZENIE SKONTROLOWANYCH
ZABAWEK**

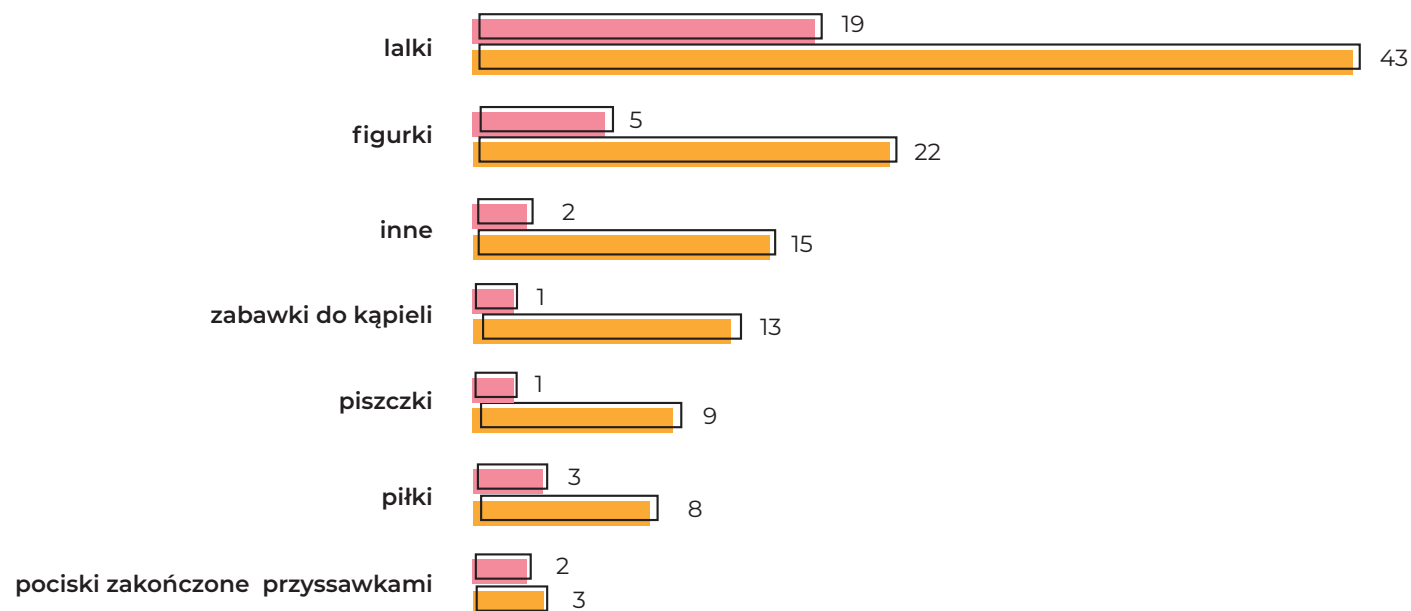
Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji wojewódzkich inspektoratów Inspekcji Handlowej.

Najwięcej objętych kontrolą zabawek (89) pochodziło z Chin. Również z tego kraju pochodziło najwięcej zakwestionowanych wyrobów (27).

WYNIKI KONTROLI

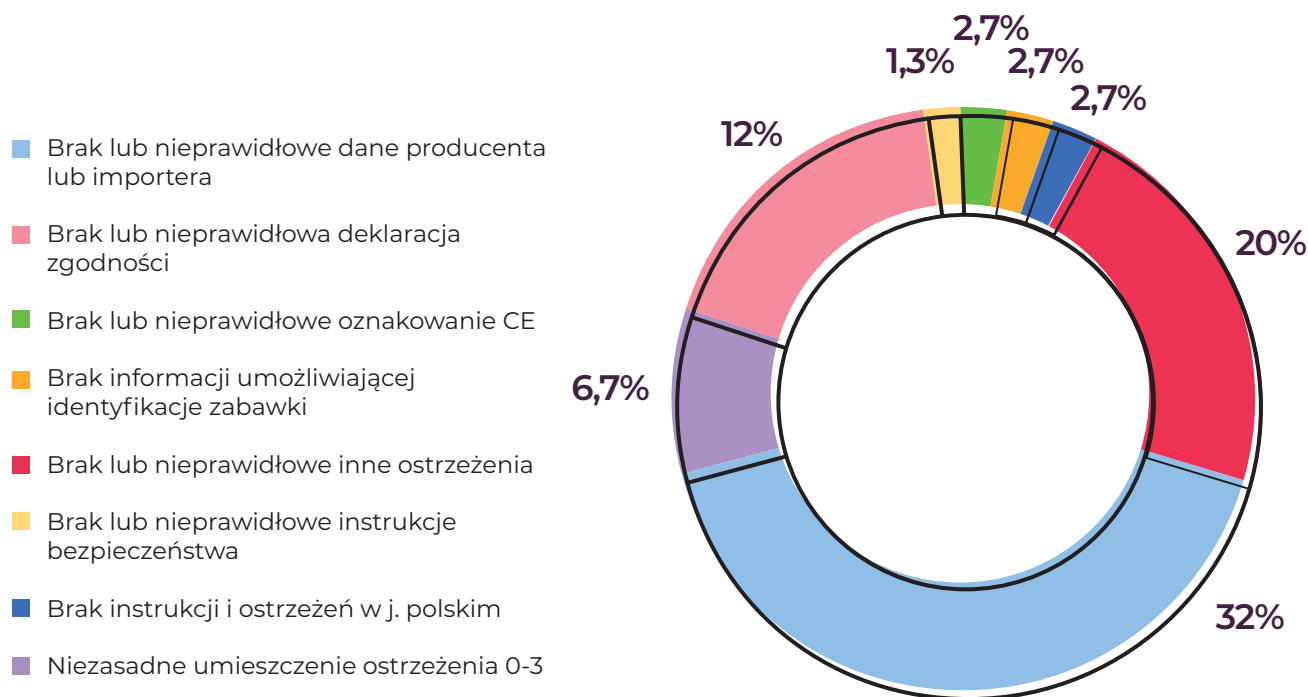
Łącznie
zakwestionowano
33 ze 113
skontrolowanych
zabawek pod kątem
niezgodności w
zakresie formalnym.

**WYKRES 2. LICZBA ZABAWEK
SKONTROLOWANYCH I
ZAKWESTIONOWANYCH W
POSZCZEGÓLNYCH KATEGORIACH**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji
wojewódzkich inspektoratów Inspekcji Handlowej.

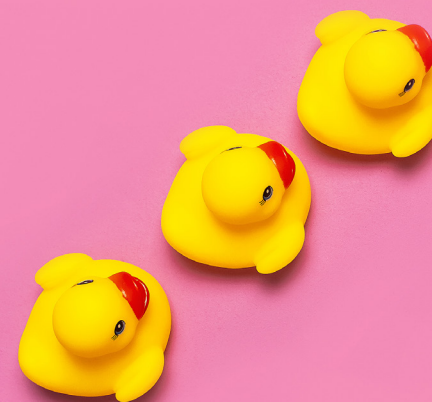
BEZPIECZEŃSTWO ZABAWEK

WYKRES 3. STWIERDZONE NIEZGODNOŚCI W ZAKRESIE FORMALNYM

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji wojewódzkich inspektoratów Inspekcji Handlowej.

Najwięcej niezgodności dotyczyło braku lub nieprawidłowych danych producenta lub importera

BADANIA LABORATORYJNE

W Laboratorium Produktów Włókienniczych i Analizy Instrumentalnej UOKiK w Łodzi przeprowadzono 78 badań laboratoryjnych zabawek pod kątem występowania ftalanów¹, stwierdzając przekroczenie dopuszczalnego stężenia tych substancji w 20 zabawkach (np.: ftalan bis (2-etyloheksylu) (DEHP) w ilości 45,1 ±5,0% w głowie lalki, ftalan diizobutyłu (DIBP) w ilości 15,4% w zabawce figurka do skakania). Pod kątem obecności ftalanów najczęściej badano lalki (34 wyrobów), również w tej grupie stwierdzono najwięcej nieprawidłowości (13 zakwestionowanych wyrobów).

¹ substancje działające toksycznie na rozrodczość i posiadające właściwości zaburzające funkcjonowanie układu hormonalnego, dopuszczalna zawartość wynosi od 0,1% do 0,3% masy zabawki, w zależności od rodzaju ftalanu.

78 ilość zbadanych zabawek w laboratorium.

20 ilość zabawek, w których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnego stężenia ftalanów.

DZIAŁANIA INSPEKCJI HANDLOWEJ ORAZ PREZESA UOKiK

Inspektorzy IH w 6 przypadkach stwierdzenia niezgodności formalnych (np. brak informacji umożliwiających identyfikację zabawki, brak informacji identyfikujących producenta oraz importera) wystąpili do przedsiębiorców, odpowiedzialnych za wprowadzenie zabawki do obrotu, z wnioskiem o podjęcie dobrowolnych działań naprawczych². Wydano 1 decyzję zakazującą udostępniania zabawki³. Jednocześnie inspektorzy IH skierowali do Prezesa UOKiK 9 wniosków o wszczęcie postępowań administracyjnych⁴. Sprawy są obecnie analizowane.

² Art. 75 ust. 3 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz.U. z 2019 r. poz. 544, dalej: uosozinr)

³ Na podstawie art. 75 ust. 1 uosozinr, organ może zakazać udostępniania wyrobu, który stwarza poważne zagrożenie na 3 miesiące. Prezes UOKiK może przedłużyć okres obowiązywania zakazu do czasu zakończenia postępowania (art. 78 uosozinr).

⁴ Art. 76 ust. 1 uosozinr

WNIOSKI Z KONTROLI

W przypadku niezgodności formalnych najczęściej kwestionowano brak danych identyfikujących producenta i importera oraz prawidłowość umieszczenia na wyrobach wymaganych ostrzeżeń. To jedne z najczęściej występujących nieprawidłowości.

Stwierdzono w badaniach laboratoryjnych dość wysoki odsetek zabawek o przekroczonej zawartości ftalanów (~26 proc. zabawek przebadanych laboratoryjnie). Grupą wyrobów, w której stwierdzono najwięcej nieprawidłowości w tym zakresie były lalki, gdzie podwyższoną zawartość ftalanów stwierdzano w miękkich częściach wykonanych z PCW, takich jak np. głowy. Najwięcej przypadków przekroczenia dopuszczalnej zawartości najczęściej lalki) świadczy o konieczności dalszego monitorowania rynku w tym obszarze, zwłaszcza w przypadku zabawek przeznaczonych dla najmłodszych dzieci, na które substancje te mają szczególnie negatywny wpływ.

PORADY DLA KONSUMENTÓW

#bezpiecznezabawki

PORADY DLA KONSUMENTÓW

Wybierając zabawkę pamiętajmy, że każda zabawka (lub jej opakowanie) powinna posiadać oznakowanie znakiem CE, który potwierdza zgodność z wymaganiami bezpieczeństwa.

Prawidłowy wzór znaku „CE”; źródło: załącznik I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr765/2008 z dnia 9 lipca 2008r. ustanawiającego wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 339/93.

Samodzielne oszacowanie zawartości ftalanów w zabawkach nie jest możliwe bez specjalistycznych urządzeń, którymi dysponują laboratoria, gdyż substancje te nie wydają żadnej woni. Przedsiębiorcy mają bezwzględny obowiązek udostępniania na rynku tylko bezpiecznych zabawek. To oni obowiązani są zapewnić,

by zawartość ftalanów nie przekraczała dopuszczalnego poziomu (od 0,1% do 0,3% masy zabawki, w zależności od rodzaju ftalanu). Oczywiście warto pamiętać, by w przypadku wątpliwości co do bezpieczeństwa zakupionych zabawek, informować właściwą miejscowo placówkę Inspekcji Handlowej lub Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

W przypadku zabawek przeznaczonych dla dzieci w wieku poniżej 3 lat należy zwrócić uwagę, aby:

- Materiały wypełniające nie zawierać żadnych twardych ani ostrych zanieczyszczeń, takich jak kawałki metalu, gwoździe, igły i drzazgi;
- Elementy lub całe zabawki miały wymiary uniemożliwiające dziecku ich połknięcie.
- Opakowania wykonane z elastycznych tworzyw sztucznych, miały obwód otworu większy niż 380 mm i nie były zamykane za pomocą ściągnięcia sznurka lub linki.

PORADY DLA KONSUMENTÓW

Kupując zabawkę należy także zwrócić uwagę, czy – w zależności od rodzaju zabawki – dołączone zostały ostrzeżenia w języku polskim.

- Zabawki nieprzeznaczone dla dzieci w wieku poniżej 3 lat, ale które mogą być dla nich niebezpieczne, powinny posiadać ostrzeżenie: „Nieodpowiednie dla dzieci w wieku poniżej 36 miesięcy” lub „Nieodpowiednie dla dzieci w wieku poniżej 3 lat” razem z krótkim wskazaniem określonego niebezpieczeństwa, które jest powodem ograniczenia. Zamiast ww. treści może być umieszczony przedstawiony poniżej symbol.

Celem tego ostrzeżenia jest informowanie dorosłych o tym, że zabawki mogą być niebezpieczne dla dzieci w wieku poniżej 3 lat.

Powyższe ostrzeżenie nie jest wymagane na zabawkach, które - z uwagi na swoją funkcję, wymiary, cechy, właściwości lub inne oczywiste powody - są wyraźnie nieodpowiednie dla dzieci w wieku poniżej 36 miesięcy, np. mikroskop, maszyna do szycia, skrzynka narzędziowa, zabawki – zestawy chemiczne.

Zabawki, które ze względu na swoje cechy i funkcje, są zwykle uważane za odpowiednie lub przeznaczone dla dzieci poniżej 3 roku życia (np. zabawki miękkie wypchane do przytulania i trzymania), nie mogą być opatrzone tym znakiem graficznym, gdyż nie powinny być niebezpieczne dla tych dzieci.

Dokonując zakupu zabawki należy zwracać uwagę, czy w odpowiednich przypadkach zostały dołączone instrukcje: montażu, użytkowania, konserwacji w języku polskim.

#bezpiecznezabawki

**Obejrzyj film
na stronie
uokik.gov.pl**

